

Sanat Felsefesi

1. Karlarla kaplı bir ağaç, izlediğimiz bir film niçin hoşumuza gider? Niçin bizde sevinç duygusu uyandırır? Bunun cevabı kısaca “güzel” oldukları içindir. İşte güzel diye adlandırılan ve bizde hoş bir duygu, zevkli bir heyecan uyandıran her şeyi irdeleyen felsefe disiplinine estetik denir.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Güzel, insanda sevinç duyguları uyandırır.
- B) Güzellik kişiye göre değiştiği için estetiğin ilgisini çekmiştir.
- C) Estetiğin konusu duygusal olmalıdır.
- D) Estetik doğadaki veya çevremizdeki nesnelere güzel olup olmadığını sorgular.
- E) Estetik güzel üstüne düşünür.

2. Sanatçı için güzel, yapıtının sonucudur; izleyici için yapıt, güzelin kaynağıdır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İzleyici ve sanatçının güzele bakış açıları farklıdır.
- B) Sanatçı için güzel ortaya koyduğu üründür.
- C) Sanatçı için güzel olan izleyici için de güzeldir.
- D) Güzellik hem sanatçı hem de izleyici için önemlidir.
- E) İzleyici için sanat eseri güzeldir.

3. Güzellik varlıkların yapısında var olan bir şey değildir, ruhumuzun bir eylemidir. Güzellik bir yanılsamadır. Mutlak güzellik yoktur. Fakat bizim kendine özgü ve kendi içinde uyumlu olarak düşündüğümüz şey, bize güzelmış gibi görünür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin nesneye değil, algılayana bağlı olduğu
- B) İnsan beğenisinin nesneye dayandığı
- C) Ortak estetik yargıların olabileceği
- D) Güzelliğin nesneden bağımsız olmadığı
- E) Evrende uyumluluk içerisinde olan şeylerin güzel olmadığı

4. M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış ressam Zeuxis, elinde üzüm tutan bir çocuğun resmini yapmış ve üzümler öylesine gerçek gibi duruyorlarmış ki kuşlar gelip yemeye kalkışmışlar. Bundan dolayı övüldüğü zaman Zeuxis üzülerek, “Çocuğun resmini daha iyi yapsaydım kuşlar ondan çekinir, üzümleri yemeğe gelmezdi” demiş.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin sadece sanatla sınırlı olduğu
- B) Sanat eserinin dış dünyayı güzelleştirdiği
- C) Sanat eserinin doğayı yansıttığı ölçüde değerli olduğu
- D) İnsanlardaki beğenin nedenlerinin farklı olduğu
- E) Sanatın, yaratıcı hayal gücüne dayanan bir etkinlik olduğu

5. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte sanat eserlerinin çoğaltılabilme olanağı oluşsa da, yeni oluşturulan ürün asıl olanın yerini hiçbir zaman tutmamıştır. Sanat eseri kendi özel atmosferini yaratarak diğerlerinden ayrılır, farkını ortaya koyar. O tekrarlanmadığı için sanattır.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Estetik kaygılarla ortaya çıkması
- B) Beğeniye hitap etmesi
- C) Biricik ve tek olması
- D) Toplumsal yaşamdan etkilenmesi
- E) Güzel olması

6. Sanat eserinin temel özelliklerinden birisi de düş gücü ve becerisi sonucunda ortaya çıkmasıdır. Bundan ötürü doğada görülen söz gelimi Kapadokya'daki Peri Bacaları, Damlatış Mağarası'ndaki sarkıt ve dikitler, Pamukkale'deki travertenler harika oluşumlar olsalar da sanat eseri sayılmazlar.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Estetik kaygı taşıması
- B) Yaratıcılık ürünü olması
- C) Somut olması
- D) İçinde bulunduğu kültürden etkilenmesi
- E) Sanat için ortaya konması

Sanat Felsefesi

7. Eğer bir etkinlik öncelikle bir gereksinimi gidermeye ya da bir konunun açıklamasını yapmaya yönelikse, o etkinlikten doğan ürün sanat eseri olamaz. Örneğin bir bisiklet ya da bir fizik kitabı sanat eseri değildir.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Aynısının bir daha yapılamadığı
- B) Çıkar amacı ile yapılmadığı
- C) İçinde üretildiği toplumu yansıttığı
- D) Yaratıcılık gerektirdiği
- E) Somutlaşmış bir ürün olduğu

8. Sanatçı, içinde yaşadığı doğal ve toplumsal çevrenin büyük ölçüde etkisi altında kalır. Ormanlık ya da dağlık bölgelerde, sisli ya da güneşli ülkelerde yaşayan sanatçılar eserlerinde geniş ölçüde doğal çevrelerini yansıtmışlardır. Bunun gibi, sanatçının ele aldığı konu öncelikle kendi insanı, kendi toplumdur. Onun sanat anlayışına yön veren de toplumsal değerleridir. Nitekim Osmanlı Devleti'nde sanatçılar İslam dininin etkisiyle Batı türü resim sanatına değil çini, minyatür ve hattatlık alanına yönelmişlerdir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Her sanatçı kendi kültürünün insanını konu edinir.
- B) Sanatçı içinde yaşadığı fiziki yapıdan etkilenir.
- C) Sanat eseri sanatçının içinde yaşadığı toplumun değerlerini yansıtır.
- D) Doğal çevre, sanatçıları farklı şekillerde etkileyebilir.
- E) Her sanat eserinin, topluma vereceği bir mesaj vardır.

9. Sanat öyle bir şeydir ki bir ressam aynı çiçeğin resmini defalarca yapsa bile ortaya çıkan eserlerin hiçbiri diğerinin aynısı olamaz. Aynı şekilde bir ses sanatçısı defalarca aynı şarkıyı söylese bile her seferinde esere farklı bir duygu katar. Her seferinde farklı bir ses tonu ortaya çıkar. Kısacası hiçbir deneme birbirinin aynısı olamaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat eseri somuttur.
- B) Sanat eseri biriciktir.
- C) Müzik, resime göre daha öznel bir etkinliktir.
- D) Bazı sanatçılar çoğu zaman tekrara düşmektedirler.
- E) Sanat eserine bakış açısı, toplumdaki farklılıklar gösterir.

10. Duygu sahibi olmayan insan yoktur. Ama her insan bir Van Gogh olamaz. Sanatçı duygularını ses, boya gibi unsurları kullanarak, farklı oranlarda birleştirerek ya da farklı soyut ya da somut malzemeleri bir araya getirerek somutlaştırabilen, onlara duygu katabilen bir beceriye sahiptir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan hem duygu hem düşünce varlığıdır.
- B) Her insan farklı duygulara sahip olabilir.
- C) Tüm insanlar duygularını somutlaştırma becerisine sahiptir.
- D) Sanatçı olmak özel bir yetenek gerektirir.
- E) Her insan sanatçı olabilir.

11. "Sanat diye bir şey yoktur; yalnızca sanatçı vardır."

Bu sözden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat, sanatçının sanat adına ürettiği her şeydir.
- B) Sanat insanda haz uyandıran her türlü güzel üründür.
- C) Sanat alımlayıcıda beğeni duygusu oluşturan şeydir.
- D) Sanat güzelin toplumsal nitelik kazanmasıyla oluşur.
- E) Sanat insana faydalı olan, yarar sağlayan her türlü etkinliktir.

12. Bir tablonun karşısına onlarca insan geçip dakikalarca bakabilir. Kimi olağanüstü bir eser derken, kimisi çok da güzel değil "renkleri karıştırıp sürmüşler" diyebilir. Bazıları ise anlamsız bir eser olduğunu söyleyebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Güzelin kaynağı eserin kendisidir.
- B) Sanatçının duyguları eserine de yansır.
- C) Sanat eserine bakış açısı kişiden kişiye değişir.
- D) Güzellik anlayışının gelişmesi için bireyin iyi bir eğitim alması gerekir.
- E) Resim sanatı, diğer sanat türlerine göre anlaşılması daha zor bir sanattır.

